

RECHTBANK NOORD-HOLLAND

Afdeling Privaatrecht
Sectie Handel & Insolventie
HP/AH

zaak- en rolnummer: C/15/241412/HA ZA 16/214
datum: 31 augustus 2016

Vonnis van de enkelvoudige kamer voor de behandeling van burgerlijke zaken

in de zaak van:

FACEBOOK NETHERLANDS B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
EISERES in verzet bij dagvaarding van 16 maart 2016;
advocaat mr. J.P. van den Brink te Amsterdam,

tegen:

████████████████████
wonende ██████████
GEDAAGDE in verzet,
advocaat aanvankelijk mr. M. Zeeman te Alkmaar,
thans zonder advocaat.

Partijen zullen verder worden genoemd: Facebook respectievelijk ██████████

1. HET VERLOOP VAN HET GEDING

1.1 Facebook heeft in de verzet procedure bij dagvaarding gevorderd dat de rechtbank, bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad:

- a) Facebook zal ontheffen van de veroordeling tegen haar uitgesproken, bij vonnis door de rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar op 10 februari 2016 tussen ██████████ als eiseres en Facebook als gedaagde gewezen, en alsnog de vorderingen van ██████████ volledig zal afwijzen;
- b) ██████████ als gedaagde in verzet zal veroordelen tot betaling van de proceskosten van deze verzetprocedure.

1.2 Facebook heeft vervolgens, onder overlegging van bescheiden, gediend van een akte houdende overlegging producties.

1.3 Bij vonnis van 20 april 2016 heeft de rechtbank een comparitie na antwoord gelast. De advocaat van ██████████ heeft zich vóór de comparitie na antwoord onttrokken en de comparitie heeft geen doorgang gevonden. Blijkens het rolbericht van 17 juni 2016 heeft mr. Zeeman ██████████ geïnformeerd over de gevolgen van de onttrekking.

1.4 Bij rolbericht van 6 juli 2016 heeft Facebook vonnis gevraagd.

1.5 Tenslotte is vonnis bepaald. De inhoud van al deze stukken geldt als hier ingelast.

2. DE FEITEN

2.1 Bij dagvaarding van 16 december 2015 heeft [REDACTED] gevorderd dat Facebook bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, wordt veroordeeld om aan [REDACTED] binnen 14 dagen na betekening van het vonnis alle bekende gegevens met betrekking tot de houder casu quo maker van de Instagram account met gebruikersnaam "Jaatogg" zal verstrekken, waaronder in ieder geval (a) de opgegeven voor- en achternaam, (b) het emailadres en het mobiele nummer, (c) de geboortedatum, (d) het IP adres van de computer die is gebruikt om de account aan te maken en (e) de datum en tijd (en andere inloggegevens waarover Instagram mocht beschikken) ten aanzien van het aanmaken, gebruik en het verwijderen van de account, zulks op straffe van een onmiddellijk zonder rechterlijke tussenkomst te verbeuren dwangsom van € 5.000,- per dag of gedeelte van een dag dat zij niet voldoet aan het vonnis, althans een ander door de rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag, met een maximum van € 100.000,-, althans een door de rechtbank in goede justitie te bepalen maximum alsmede Facebook zal veroordelen in de kosten van de procedure.

2.2 [REDACTED] heeft als wettelijk vertegenwoordiger van haar dochter, de minderjarige [REDACTED], het volgende aan deze vordering ten grondslag gelegd. [REDACTED] is slachtoffer geworden van cyber bullying, oftewel digitaal pesten, omdat een onbekende op 18 september 2015 een account heeft aangemaakt op Instagram onder de profielnaam "jaatogg", waarbij werd gesuggereerd dat de daarop geplaatste pornografische/sexueel getinte foto's en video's gemaakt waren door en afkomstig waren van [REDACTED]. Bij de foto's stond onder meer de bijnaam van [REDACTED], waardoor mede – door de stroom geruchten die al snel op gang kwam in de omgeving van [REDACTED] – geen discussie meer mogelijk was dat hiermee [REDACTED] zelf afgebeeld werd. [REDACTED] is zelf geen gebruiker van Instagram. Volgens [REDACTED] heeft [REDACTED] als gevolg hiervan schade geleden en wil zij de persoon die deze account heeft aangemaakt aanspreken op grond van onrechtmatige daad. Omdat Instagram geweigerd heeft [REDACTED] de gegevens te verstrekken van degene die achter het account "jaatogg" schuilgaat, heeft [REDACTED] Facebook gedagvaard teneinde haar te dwingen deze gegevens te verschaffen. [REDACTED] heeft zich op het standpunt gesteld dat Instagram/Facebook onrechtmatig handelt door de weigering de gevraagde gegevens te verschaffen.

2.3 Facebook is niet in de tussen [REDACTED] enerzijds en Facebook anderzijds gevoerde procedure onder nummer C/15/237515/HA ZA 16-19 verschenen en de rechtbank Noord-Holland heeft Facebook bij verstekvonnis van 10 februari 2016 tot het door [REDACTED] gevorderde (zie hiervoor in rechtsoverweging 2.1) veroordeeld alsmede Facebook veroordeeld in de kosten van het geding. Facebook is van dit vonnis in verzet gekomen.

3. DE BEHANDELING VAN DE ZAAK

3.1 Facebook doet haar vorderingen steunen op vorenstaande feiten en op de hierna volgende stellingen.

3.2 Facebook vordert zoals onder "het verloop van het geding" is weergegeven. Facebook legt aan deze vorderingen het volgende ten grondslag.

Facebook kan zich niet verenigen met het hiervoor -- in rechtsoverweging 2.3 -- genoemde verstekvonnis, omdat [REDACTED] de verkeerde partij heeft aangesproken. Facebook stelt dat bij kennisneming van de voorwaarden van Instagram -- het sociale medium waarop de account "jaatogg" is aangemaakt -- aanstonds duidelijk is dat de Instagram service eigendom is van of staat onder zeggenschap van Instagram, LLC. Laatstgenoemde voert deze uit voor alle gebruikers van de Instagram Dienst wereldwijd, waaronder begrepen Nederlandse gebruikers, en is gevestigd in de Verenigde Staten van Amerika. Alle gegevens met betrekking tot Instagram gebruikers worden bewaard op servers van Instagram, LLC en worden door hetzelfde bedrijf beheerd. [REDACTED] dient zich derhalve tot LLC te wenden voor deze gegevens en niet tot Facebook. Facebook Inc. is de moedervenootschap van LLC, maar beide vennootschappen staan juridisch los van elkaar. Van vereenzelviging van deze beide vennootschappen kan geen sprake zijn, omdat niet is voldaan aan de in het geldend recht daarvoor aangelegde maatstaven (het zogenaamde Rainbow-arrest NJ 2000, 698).

[REDACTED] heeft overigens niet Facebook Inc. gedagvaard, maar Facebook Netherlands. Laatstgenoemde vennootschap is een dochteronderneming van een dochtervennootschap van Facebook Inc. en zij is in het geheel niet betrokken bij de uitvoering, exploitatie van en zeggenschap over de Facebookdienst. Facebook is uitsluitend een sales support office: alle werknemers van Facebook hebben een sales of PR gerelateerde functie en hun rol bestaat uit niet meer dan het bijstaan van bedrijven in de Benelux bij het gebruik van advertentieruimte op de Facebookdienst.

Volgens Facebook heeft [REDACTED] nu Facebook geen toegang heeft tot de door [REDACTED] gevorderde gegevens -- geen belang bij haar vorderingen. Facebook kan niet meer dan [REDACTED] informeren dat de gevraagde gegevens haar niet bekend zijn.

3.3 De rechtbank overweegt hieromtrent als volgt:

Zoals reeds is vermeld onder "het verloop van het geding" in rechtsoverweging 1.3, heeft de advocaat van [REDACTED] zich vóór de comparitie onttrokken. Het gevolg van deze onttrekking is dat [REDACTED] na de onttrekking in de onmogelijkheid is komen te verkeren om nog langer proceshandelingen te verrichten. Indien [REDACTED] zich in het geding wil doen vertegenwoordigen, geldt in verband met de verplichte procesvertegenwoordiging bij de rechtbank (artikel 79 lid 2 Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering) de noodzaak een nieuwe advocaat in te schakelen. Zoals hiervoor is vermeld, heeft mr. Zeeman [REDACTED] over de gevolgen van de onttrekking geïnformeerd. [REDACTED] heeft geen nieuwe advocaat ingeschakeld binnen de in artikel 7 sub 2 van het Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingszaken bij de rechtbanken genoemde termijn. Facebook heeft vervolgens verzocht om vonnis te wijzen.

3.4 De rechtbank stelt voorop dat een rechtsplicht tot het verstrekken van gegevens over de naam en het adres van de websitehouder, zoals in deze zaak bij dagvaarding van 16 december 2015 gevorderd, voor een provider kan bestaan als aannemelijk is dat anoniem, althans door een door benadeelde niet te traceren persoon, onrechtmatige uitingen via deze provider openbaar zijn gemaakt en de benadeelde alleen door tussenkomst van de provider, door middel van het verstrekken van deze gegevens, dergelijk onrechtmatig handelen zou kunnen bestrijden (vergelijk ook de uitspraak van de Hoge Raad 25 november 2005 /I.ycos/Pessers/ ECLI:NL:HR:2005:AU4019). Uit de algemene voorwaarden van providers, zoals Facebook of Instagram volgt duidelijk dat zij er alles aan stellen te doen om dergelijke onrechtmatige uitingen (bijvoorbeeld in de vorm van pesten, het plaatsen van privacygevoelige informatie over anderen, seksueel misbruik) te voorkomen en te

bestrijden. In de regel mogen gebruikers van door providers geleverde diensten volgens de richtlijnen van de providers ook geen profielen aanmaken met gegevens die niet van hen zijn.

3.5 Facebook heeft, zoals hiervoor in rechtsoverweging 3.2 is weergegeven, gesteld dat het in deze zaak draait om de identiteit van de houder van een account onder de naam "Jaatogg" op Instagram. Facebook stelt dat Instagram wordt uitgevoerd door en onder zeggenschap staat van LLC dat wereldwijd de gegevens van de gebruikers van Instagram beheert. LLC is niet in Nederland gevestigd, maar in de Verenigde Staten van Amerika. Ook [REDACTED] gaat daar in haar dagvaarding sub 4.7 vanuit, nu zij erop wijst dat Instagram op haar website aangeeft dat partijen verzoeken moeten indienen op een postadres in Californië, USA en dat toepasselijk is de Amerikaanse wetgeving waaronder de Amerikaanse wet Stored Communications Act 18 U.S.C. secties 2701-2712. Facebook heeft onweersproken gesteld dat Facebook Inc. - de vennootschap die Instagram LLC overgenomen heeft waardoor LLC een dochteronderneming van Facebook Inc. werd -- als entiteit volledig losstaat van LLC. Los van LLC staat ook Facebook, de partij tegen wie [REDACTED] haar vordering aanhangig heeft gemaakt. Facebook heeft onweersproken gesteld dat Facebook een dochteronderneming is van Facebook Globals Holdings II LLC, die op haar beurt weer een dochter is van de Amerikaanse rechtspersoon Facebook Inc. Hieruit volgt dat Facebook terecht heeft gesteld dat [REDACTED] haar vordering niet tegen Facebook had moeten instellen, maar tegen de beheerder van Instagram, LLC te Californië. Daarbij komt nog dat Facebook stelt dat zij uitsluitend een in Nederland gevestigd *sales support office* is en dat zij niet betrokken is bij de uitvoering, exploitatie en hosting van de Facebookdiensten, maar uitsluitend bedrijven in de Benelux bijstaat bij het gebruik van advertentieruimte op de Facebook Dienst, welke ruimte wordt verkocht door Facebook Ireland. Laatstgenoemd betoog heeft [REDACTED] niet weersproken.

3.6 [REDACTED] heeft in haar dagvaarding sub 4.7 gesteld dat zij onvermogen is en dat voor haar niet acceptabel zou zijn dat voor een onrechtmatige daad die op Nederlandse bodem jegens [REDACTED] is gepleegd de toegang tot de rechter in Nederland afgesloten is, Nederlands recht niet van toepassing zou zijn en [REDACTED] slechts in de Verenigde Staten haar recht zou kunnen halen. [REDACTED] beroept zich in dit verband op artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hierna te noemen: EVRM) alsmede op artikel 6 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering, waarin is vastgelegd dat de Nederlandse rechter rechtsmacht heeft in zaken betreffende verbintenissen uit onrechtmatige daad, indien het schade toebrengende feit zich in Nederland heeft voorgedaan.

Tegenover de gemotiveerde stellingname van Facebook in haar verzetdagvaarding sub 4.1 dat Facebook niet beschikt over en geen toegang heeft tot de door [REDACTED] gevorderde gegevens, omdat deze door LLC in de Verenigde Staten worden beheerd, heeft [REDACTED] geen nieuwe feiten en/of omstandigheden aangevoerd waaruit zou kunnen volgen dat ook Facebook de gevorderde gegevens kan verstrekken. [REDACTED] heeft voorts haar betoog dat Facebook en Instagram vereenzelvigd kunnen worden, onvoldoende onderbouwd: [REDACTED] voert niet meer aan dan dat Instagram en Facebook door beide partijen (als het hen uitkomt) vereenzelvigd worden.

Dit brengt mee dat, zoals Facebook stelt, in het geval laatstgenoemde geen toegang heeft tot de gegevens, [REDACTED] onvoldoende belang heeft bij haar vordering tegen Facebook. Wat betreft het betoog van [REDACTED] dat de Nederlandse rechter bevoegd is kennis te nemen van de vordering tegen Instagram, overweegt de rechtbank dat dit haar niet kan baten:

_____ heeft haar vordering niet ingesteld tegen LLC, zodat de vraag of de rechtbank bevoegd is om van de vordering tegen LLC kennis te nemen geen behandeling behoeft.

3.7 Uit het vorenstaande volgt dat het door Facebook gevorderde dient te worden toegewezen. Het verstekvonnis van 10 februari 2016 dient te worden vernietigd en opnieuw rechtdoende zullen de vorderingen van _____ worden afgewezen, met veroordeling van _____ in de kosten van de verzetprocedure.

4. DE BESLISSING

De rechtbank:

4.1 Vernietigt het door deze rechtbank op 10 februari 2016 tussen _____ en Facebook onder nummer C/15/237515/HA ZA 16-19 gewezen verstekvonnis;

en opnieuw rechtdoende:

Wijst de vorderingen van _____ af;

Verwijst _____ in de kosten van dat geding tot aan die uitspraak aan de zijde van Facebook begroot op nihil.

4.2 Verwijst _____ in de kosten van de verzetprocedure aan de zijde van Facebook begroot op € 696,75 aan verschotten en € 452,00 aan salaris van de advocaat.

Verklaart dit vonnis wat betreft de proceskostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door de rechter mr. A. C. Haverkate en uitgesproken ter openbare terechtzitting van woensdag 31 augustus 2016 in tegenwoordigheid van de griffier.

VOOR GROSSE AFGEGEVEN
de griffier
31 augustus 2016